

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/65/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1411211439
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1411211439.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valéria Kleinovej a členov senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej v právnej veci navrhovateľky: K. V., bytom B., P. XX, zast. Mgr. Editou Rieglovou, advokátkou v Bratislave, Jeséniova 45, proti odporcovi: Q. V., bytom E. Z. V. č. XXX, zast. JUDr. Jurajom Procházkom, Lakšárska Nová Ves č. 403, o určenie výživného, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 11. novembra 2014, č.k. 9C 264/2011-319, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých vyhovujúcich častiach týkajúcich sa bežného výživného a zročného výživného, ako aj v časti trov konania potvrdzuje.

Navrhovateľke nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky sumou 133,- Eur mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred od 25.8.2011. Zročné výživné za čas od 25.8.2011 do 11.11.2014 v sume 2.508,- Eur povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 37,- Eur mesačne, splatných spolu s bežným výživným počnúc 15.12.2014 pod stratou výhody splátok. Vo zvyšku návrh zamietol, konanie v časti sumy 200,- Eur konanie zastavil a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania. Vychádzal zo zistenia, že rozsudkom Okresného súdu Senica zo dňa 5.11.1992 č.k. 6C 58/92- bolo manželstvo rodičov navrhovateľky rozvedené, v tom čase mal. navrhovateľka bola na čas po rozvode zverená do osobnej starostlivosti matky a odporcovi bola uložená povinnosť prispievať na jej výživu sumou 500,- Sk mesačne. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 16.12.2004 č.k. 13P 84/04-70 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15.11.2005 č.k. 11CoP 98/05-99 bola zvýšená vyživovacia povinnosť odporcu voči navrhovateľke zo sumy 1.500,- Sk na sumu 2.000,- Sk mesačne. Navrhovateľka bola v tom čase pred nástupom do štvrtého ročníka Strednej združenej školy záhradníckej v Malinove a od 1.9.2012 žiačkou 1. ročníka dennej formy dvojročného pomaturitného štúdia na tej istej škole, dňa 30.5.2012 vykonala maturitnú skúšku na Strednej odbornej škole záhradníckej v študijnom odbore záhradníctvo - viazačstvo a aranžérstvo, a následným nadstavbovým pomaturitným štúdiom si rozširuje odbornú kvalifikáciu v študijnom odbore záhradníctvo so zameraním na záhradnú a krajinársku tvorbu z dôvodu lepšieho uplatnenia na trhu práce. Zvyšovanie si kvalifikácie a rozširovanie možností budúceho uplatnenia na trhu práce mal konštatované aj rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25.3.2014 č.k. 11CoP 394/2013-98. Vychádzal tiež zo zistenia, že matka navrhovateľky nemá v zásade žiadny majetok, ani iné príjmy z pracovného pomeru, z jej priemerného čistého mesačného príjmu za rok 2011 v sume 1.405,45 Eur, za rok 2012 v sume 1.182,54 Eur, za rok 2013 v sume 1.206,14 Eur a za rok 2014 v sume 1.050,70 Eur a jej ďalšej vyživovacej povinnosti k mal. F. Š., nar. XX.X.XXXX. Odporca je ženatý a stará sa s manželkou o dve maloleté deti, a to mal Z., nar. XX.X.XXXX, ktorá je študentkou gymnázia a mal. Q., nar.

XX.XX.XXXX, ktorý je žiakom základnej školy. Vychádzal u neho zo zistenia, že je vlastníkom rodinného domu v obci E. Z. V., osobného motorového vozidla J. G. a z jeho priemerného čistého mesačného príjmu ako zamestnanca Krajského riaditeľstva PZ Trnava za rok 2011 v sume 992,67 Eur, za rok 2012 v sume 1.015,39 Eur, v roku 2013 v sume 1.024,17 Eur a v roku 2014 v sume 1.050,70 Eur, tiež zo zistenia, že jeho manželka poberá invalidný dôchodok priznaný 4.11.2005 vyplácaný vo výške 204,40 Eur, v roku 2013 v sume 199,90 Eur, v roku 2011 vo výške 354,90 Eur a v roku 2012 v sume 194,- Eur.

Po právnej stránke súd prvého stupňa odôvodnil svoje rozhodnutie ustanoveniami § 62 ods. 1, 2, 4, a 5, § 63 ods. 1, § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Považoval nárok navrhovateľky na výživné voči odporcovi za dôvodný a pri rozhodovaní o rozsahu tejto vyživovacej povinnosti odporcu vychádzal z odôvodnených potrieb navrhovateľky a z objektívnych schopností, možností a majetkových pomerov rodičov, najmä rodiča povinného plniť si svoju vyživovaciu povinnosť.

Súd prvého stupňa dospel k záveru, že od predchádzajúcej úpravy výživného na navrhovateľku došlo k podstatnej zmene pomerov, a to tak na jej strane, ako aj na strane odporcu. Mal za to, že u navrhovateľky sa zvýšili od roku 2004 náklady na uspokojovanie jej základných životných potrieb, ako aj školské a mimoškolské aktivity. Na strane odporcu mal za preukázané zvýšenie jeho príjmu oproti roku 2004, kedy jeho mesačný príjem predstavoval sumu 17.817,- Sk, v roku 2011 tento jeho príjem predstavoval sumu 992,67 Eur, v roku 2012 sumu 1.015,39 Eur, v roku 2013 sumu 1.024,17 Eur v roku 2014 sumu 1.050,70 Eur. Ním priznané výživné považoval za primerané a v súlade so zákonnými kritériami, primerané odôvodneným potrebám navrhovateľky vzhľadom na jej vek, prípravu na budúce povolanie, ako aj vzhľadom na kultúrny a spoločenský život, ale predovšetkým aj možnostiam a schopnostiam odporcu. Prihliadol na ust. § 62 ods. 5 zákona o rodine, podľa ktorého výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, avšak prihliadol aj na skutočnosť, že odporca má i vyživovaciu povinnosť k manželke, ktorá má zdravotné problémy, ktoré jej nedovoľujú plnohodnotné uplatnenie sa na trhu práce, ako aj na jeho vyživovaciu povinnosť k ďalším dvom ešte maloletým deťom Z. a Q..

Vzhľadom na zvýšenie výživného rozhodol aj o zročnom výživnom za obdobie od 25.8.2011 do rozhodnutia dňa 11.11.2004 po zohľadnení odporcom uhradených platieb za mesiace september až december 2011 v sume 67,- Eur za ďalšie obdobie v sume 66,- Eur. s povolením splácať toto zročné výživné v mesačných splátkach spolu s bežným výživným. Vo zvyšnej časti do výšky 170,- Eur mesačne uplatneného výživného navrhovateľkou, návrh navrhovateľky zamietol, a vzhľadom na späťvzatie návrhu navrhovateľky v časti týkajúcej sa sumy 200,- Eur konanie podľa § 96 ods. 1 O.s.p. zastavil. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. z dôvodu čiastočného úspechu účastníkov v konaní.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie odporcu, ktorý žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvého stupňa, ktorého rozhodnutie zvýhodňuje podľa neho navrhovateľku na úkor jeho maloletých detí. Považoval návrh navrhovateľky za účelovo akcentujúci zmenu pomerov na strane navrhovateľky, pričom ňou predložené dôkazy a tvrdenia nemal za objektívne a pravdivé. Poukázal na to, že nie jeho vinou nie je schopná matka navrhovateľky vybrať si zodpovedného životného partnera, s ktorým má syna a udržať si rodinu. a nezodpovedá za to, že p. Š. si neplní svoju vyživovaciu povinnosť a tým vzniknutý nedostatok finančných prostriedkov v rodine navrhovateľky nemôže byť podľa neho posudzovaný ako zreteľahodný v merite veci. Poukázal na nesprávne zhodnotenie príjmových jeho pomerov s jeho oprávnenými životnými nákladmi, o čom podľa neho svedčí aj skutočnosť, že vek F. Š. je blízky veku navrhovateľky a pritom ide o značný nepomer vo výške výživného, ktoré uhrádza on a navrhovateľke a výškou výživného, ktoré má uhrádzať otec F. Š.. Vytýkal súdu prvého stupňa, že sa nevysporiadal s tvrdením navrhovateľky, že jej matka sama hradí náklady spojené s užívaním bytu, pričom starí rodičia navrhovateľky sú stále prihlásení na trvalý pobyt v predmetnom byte a na rekreačnej chalupe v E. Z. V. nemajú ani prechodný pobyt. Podľa neho je dôvodné posudzovať aj ich príjem a ich podiel na úhrade spoločných nákladov. Namietal zohľadnenie splácania pôžičky, ktoré investovala do zhodnotenia predmetného bytu a za nie nepodstatnú skutočnosť považoval aj to, že matka navrhovateľky v priebehu konania zakúpila do svojho vlastníctva osobný automobil zn. G. F.. Poukázal na rozdiel medzi príjmami a výdavkami jeho rodiny, na skutočnosť, že sa stará o dve maloleté deti a na zmenu pomerov aj na jeho strane, na ktoré súd prvého stupňa

neprihliadol. Dôvodil tiež poukazom na odkázanosť jeho dvoch maloletých detí na výživu rodičov oproti navrhovateľke, ktorá ukončila stredoškolské štúdium a, je schopná sa samostatne živiť a účelovo si predĺžila štúdium na tej istej škole pomaturitným štúdiom a že matka navrhovateľky má vyšší príjem ako on a zrejme v čase rozhodovania bola už bez vyživovacej povinnosti.

Navrhovateľka vo svojom vyjadrení k odvolaniu odporcu navrhla napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť, nakoľko tento podľa nej objektívne zohľadňuje jej pomery a oprávnené potreby a rovnako aj pomery a schopnosti a možnosti odporcu. Poukázala na predchádzajúcu úpravu výživného a na to, že od poslednej úpravy výživného sa značne zmenili pomery a oprávnené potreby na jej strane, zvýšili sa náklady jej základných životných potrieb. Uviedla, že odporca okrem výživného v sume 67,- Eur jej žiadnou inou formou neprispieval, neprejavoval o ňu žiadny záujem a všetku starostlivosť a náklady znášala jej matka a znáša aj náklady spojené s bytom, pretože starí rodičia po odchode do dôchodku sa zdržiavajú na chalupe v E.Š. Z. V.. K poukazu odporcu na splácanie pôžičky jej matkou pritom na zlepšenie bývania, uviedla, že spláca menšie splátky ako odporca a k motorovému vozidlu, na ktoré odporca poukázal, uviedla, že matka je držiteľkou a nie vlastníčkou tohto motorového vozidla. Za účelové považovala aj tvrdenie odporcu o zániku vyživovacej povinnosti jej matky voči F., ktorý v septembri 2014 nastúpil na pomaturitné štúdium, absolvoval talentové skúšky na STU, kde sa opakovane uchádza o štúdium. Poukázala na zvýšenie príjmu odporcu od predchádzajúceho rozhodnutia a na to, že súd prvého stupňa pri rozhodovaní zohľadnil, že odporca je v podstate samoživiteľom rodiny, keď jeho manželka má zdravotné problémy, ako aj skutočnosť, že má vyživovaciu povinnosť voči dvom deťom - Z. a Q., a tieto skutočnosti mu zohľadnil aj pri stanovení splátok zročného výživného. Za nepravdivé označila aj tvrdenie odporcu, že si účelovo pomaturitným štúdiom predĺžovala štúdium, nakoľko týmto si zvýšila svoju kvalifikáciu a možnosť lepšieho uplatnenia na trhu práce.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p., keď dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov (§ 62 ods. 2 prvá veta Zák. o rodine).

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 5 Zák. o rodine).

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného (dieťaťa), ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného (rodiča). Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zák. o rodine).

Na strane oprávneného zákon ustanovuje hľadisko odôvodnenosti jeho potrieb, ktorou treba rozumieť určenie životných nákladov, ktorých úhradu je určitá osoba oprávnená požadovať v rámci plnenia vyživovacej povinnosti. Vo všeobecnosti možno za odôvodnené (opodstatnené) potreby z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti považovať náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ako aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami. Tieto odôvodnené potreby sú však ohraničené schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinného. Subjektívne možnosti povinného rodiča sa môžu realizovať len v rámci objektívne daných možností.

Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť sa rozumie schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady, teda keď získa pravidelný príjem. Ako okolnosť, keď trvá vyživovacia povinnosť rodičov sa akceptuje štúdium.

V prejednáwanej veci bolo nepochybne preukázané, že od predchádzajúcej úpravy výživného rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 16.12.2004 č.k. 13P 84/04-70, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15.11.2005 č.k. 11CoP 98/05-99, bola zvýšená vyživovacia povinnosť odporcu voči navrhovateľke zo sumy 1.500,- Sk na sumu 2.000,- Sk mesačne, odkedy tiež nepochybne vzrástli oprávnené odôvodnené potreby navrhovateľky, ktorá v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom, bola študentkou Strednej združenej školy záhradníckej v Malinove, od 1. septembra 2012 študentkou 1. ročníka dennej formy dvojročného pomaturitného štúdia na tej istej škole. Podľa potvrdenia tejto školy týmto stupňom vzdelávania sa rozširuje odborná kvalifikácia a podporuje sa uplatniteľnosť na trhu práce, pričom absolvent je kvalifikovaným pracovníkom so špeciálne odborným profilom, ktorý je schopný samostatne navrhovať, realizovať a ošetrovať menšie i väčšie plochy zelene v intraviláne a extraviláne miest a obcí. Preto námietka odporcu o účelovosti a predĺžovaní štúdia navrhovateľkou nie je dôvodná a touto jeho námietkou sa už zaoberal aj Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí zo dňa 25.3.2014 č.k. 11CoP 394/2013-98. Od poslednej úpravy výživného došlo aj k zmene pomerov na strane odporcu, a to zvýšením jeho príjmu, ktorého priemerný čistý mesačný príjem v čase predchádzajúceho rozhodnutia činil 17.817,- Sk, a v čase rozhodujúcom pri rozhodovaní súdu prvého stupňa 1.050,- Eur, pričom poukaz odporcu na príjem matky navrhovateľky nie je dôvodný, pretože každý z rodičov je povinný prispievať na výživu dieťaťa podľa svojich možností a schopností, a je nepochybné, že výživné odporcu pokrýva len časť výdavkov navrhovateľky, ktoré v prevažnej miere zabezpečuje jej matka. Súd prvého stupňa zohľadnil pri svojom rozhodovaní aj okolnosti na strane odporcu, a to zdravotný stav jeho manželky poberajúcej invalidný dôchodok a aj jeho ďalšie dve vyživovacie povinnosti voči deťom Z. a Q., na ktoré okolnosti bolo prihliadnuté už aj v predchádzajúcom rozhodnutí o výživnom na navrhovateľku a pokiaľ odporca poukázal na zvýšenie potrieb aj u týchto dvoch maloletých detí, tak je nepochybné, že ich potreby sa zvýšili ako aj potreby navrhovateľky, ale u odporcu došlo aj k uvedenému zvýšeniu jeho príjmu. Navrhovateľom uvádzané zohľadňovanie skutočností, že otec F. Š., syna matky navrhovateľky, neplatí výživné a splácanie pôžičky súdom prvého stupňa z rozhodnutia súdu prvého stupňa nevyplýva a jeho porovnávanie výživného na F. Š. a na navrhovateľku je v danej veci právne irelevantné (navyše toto výživné na deti je ovplyvňované nielen ich potrebami, ale aj možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi ich rodičov) a nebolo preukázané ani jeho tvrdenie o zániku vyživovacej schopnosti matky navrhovateľky voči F. Š., čo tiež nebolo ani podstatné, pretože oprávnené potreby navrhovateľky sa odvíjajú predovšetkým od možností a schopností a majetkových pomerov odporcu za prihliadnutia okolností na jeho strane, pre ktoré nebolo možné navrhovateľke určiť vyššie výživné zodpovedajúce jej potrebám. Právne irelevantnou pre danú vec je aj námietka odporcu, že sa súd prvého stupňa nevysporiadal s tvrdením navrhovateľky o hradení nákladov spojených s užívaním bytu so spochybňovaním pobytu starých rodičov navrhovateľky v E. Z. V..

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p., a navrhovateľke úspešnej v odvolacom konaní, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko sa ich náhradu neuplatnila.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.